REGION NORDJYLLAND

Miljø, Mobilitet og Uddannelse
Råstoffer og Bæredygtighed
Niels Bohrs Vej 30
9220 Aalborg Øst

Råstofsagsbehandler
Anne Marie Henriksen
Mobil 24 63 56 39
anne.henriksen@rn.dk

Sagsnummer 1-35-71-2-1190-24
16. november 2026

Region Nordjylland, Niels Bohrs Vej 30, 9220 Aalborg Øst
Randers Tegl A/S
CVR 20400234
info@randerstegl.dk

Cc Line Mathiasen, lm@randerstegl.dk

Tillæg til råstoftilladelse af 12. juli 2019 til indvinding af ler ved Visborg, Mariagerfjord Kommune

Region Nordjylland har behandlet jeres ansøgning efter råstofloven[1] i forbindelse med ansøgning om tillæg til den gældende råstoftilladelse af 12. juli 2019 til indvinding af ler på en del af matr.nr. 40n Visborg By, Visborg, Mariagerfjord Kommune.

Der er søgt om tilladelse til at indvinde det øverste lag af rødler på de 1,5 ha af råstofgravens sydligste areal der ligger indenfor Boringsnært Beskyttelsesområde (BNBO). Indvindingen sker i 3 etaper af en uges varighed fordelt over tre år. Området efterbehandles til natur uden udlægning af muld og der vil efterfølgende ikke blive anvendt gødning eller pesticider på arealet. Den samlede tilladte indvindingsmængde øges ikke og indvindingen sker i øvrigt indenfor rammerne af den gældende tilladelse af 12. juli 2019.

Afgørelse efter råstofloven - tillæg

Region Nordjylland meddeler hermed afgørelse om tillæg til den gældende råstoftilladelse af 12. juli 2019. Med afgørelsen gives der tilladelse til indvinding af rødler på et areal på ca. 1,5 ha på en del af matr.nr. 40n Visborg By, Visborg. Afgørelsen meddeles på følgende vilkår

1. På arealet der fremgår med rød streg på nedenstående figur 1, kan der indvindes rødler i en dybde på ned til 2 meter under terræn
2. Der skal etableres en støjvold med en højde på ca. 2 meter i gravens sydvestligste hjørne. Voldens placering er markeret med grøn streg på figur 2. Volden skal fjernes når indvindingen er afsluttet
3. Der må ikke anvendes gødning eller pesticider på arealet under eller efter indvindingen
4. Arealet skal efterbehandles til natur og der må ikke udlægges muld på arealet. Skråninger skal efterbehandles til en hældning ikke stejlere end 1:2

[1] Lovbekendtgørelse nr. 1230 af 20. november 2024 om råstoffer

5. Indvindingen skal i øvrigt ske i overensstemmelse med vilkårene i "Tilladelse af 12. juli 2019 til erhvervsmæssig råstofindvinding af ler på matr.nr. 40n Visborg By, Visborg, Visborgvej 67, 9560 Hadsund", herunder i forhold til samlet indvindingsmængde, driftstider, afstandskrav, gyldighedsperiode, støjgrænser, støv, generelle krav til efterbehandling, håndtering af affald m.v.

6. Bilag B i råstoftilladelse af 12. juli 2019 erstattes af vedlagte Bilag B.

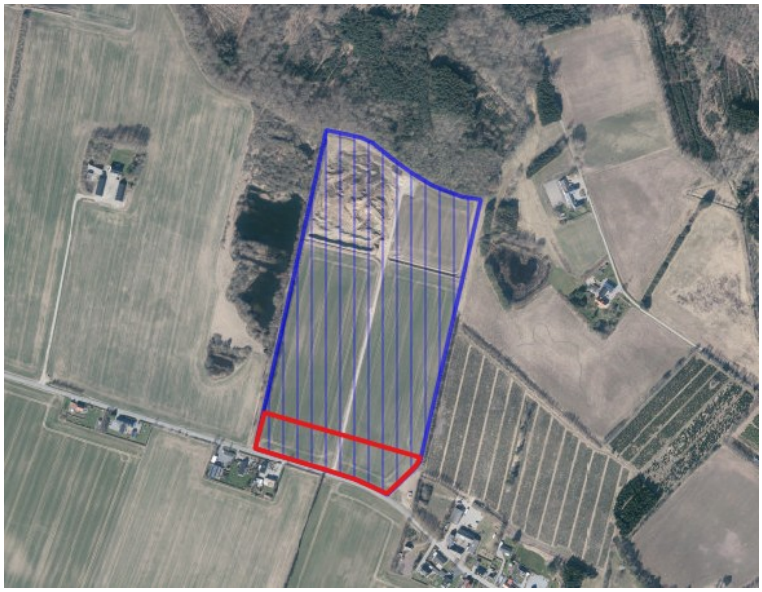

Figur 1. *På arealet med rød streg, kan der indvindes rødler i en dybde på 1,5-2 m under terræn.*

Figur 2. *Støjvold der skal etableres i den sydvestlige del af råstofgraven ses med grøn streg. Volden skal beskytte naboer på Visborgvej 45 og 49 mod støj.*

Det ansøgte

Den gældende tilladelse af 12. juli 2019 omfatter en årlig indvinding på op til 35.000 m^3 ler, muld og overjord på et areal på ca. 12 ha. Der må indvindes i ca. 8 meters dybde og der indvindes rødler, rosaler og blåler. Hidtil har det ikke været tilladt at indvinde ler i den sydligste del af råstofgravens areal der ligger indenfor et boringsnært beskyttelsesområde (BNBO).

Der er nu søgt om tilladelse til at indvinde rødler på de 1,5 ha der ligger indenfor BNBO (figur 1). Det er de øverste 1,5 til 2 meter rødler der skal afgraves. Rødleret lægges i et oplag ca. 350 meter nord for opgravningsstedet inden det transporteres til Teglværket. Den afrømmede muld vil blive oplagt i en støjvold mod de to nærmeste beboelsesejendomme på Visborgvej 45 og 49 (figur 2).

Indvindingen sker i 3 etaper af en uges varighed fordelt over tre år. I hver etape indvindes ca. 4.000 m^3 rødler svarende til 1 års forbrug på Teglværket. I løbet af det enkelte år vil der således kun være aktivitet på projektarealet indenfor ca. én uge. Indvindingen vil ske på hverdage mellem kl. 07:00 og kl. 16:00. Der vil ikke være aktivitet på lørdage eller på søn- og helligdage.

Området efterbehandles til natur uden udlægning af muld. Der anvendes ikke gødning og pesticider under og efter råstofindvindingen.

Indvindingsmængden på 4.000 m^3 rødler om året kan rummes indenfor den allerede tilladte indvindingsmængde på 35.000 m^3. Det ansøgte projekt omfatter ikke øvrige ændringer i forhold til det allerede tilladte. Herunder i forhold til driftstider, maskinpark, placering og tankning af maskiner, samlet indvindingsmængde, placering af udkørsel til Visborgvej m.v.

Baggrunden for ansøgningen er den nye murstensserie - "Reclay" – som Randers Tegl har udviklet med henblik på at reducere brugen af jomfruelige råstoffer samt energiforbruget i produktionen af tegl. Lerblandingen tilsættes således op til 30 % knust tegl. Produktionslinjen "Reclay – Nordic Red" forudsætter en fed rødler med et lavt indhold af sand. Her er rødleret fra Visborg relevant da det har et lavt indhold af sand på 8-10 %. Til sammenligning er sandprocenten i de øvrige lergrave som Randers Tegl driver i Midt- og Nordjylland på 25-45%.

Indvinding af rødler - karakteristika

Ved rødler (eller rødbrændende ler) forstås den øverste forekomst af udvasket, kalkfattigt ler der ved brænding giver røde mursten. Rødbrændende ler kan alene indvindes over grundvandsspejlet. Lertypen opstår når carbondioxid i det nedsivende regnvand opløser kalken i de øverste par meter af leret. Kalken udfældes herefter som mindre kalkkorn og danner overgangen mellem det øverste kalkfattige, rødbrændende ler og det nedre kalkrige, gulbrændende ler. I de øverste meter sker der en iltning hvor ferrojern (Fe^{2+}) omdannes til ferrijern (Fe^{3+}) hvilket giver den røde farve.

I overgangszonen mellem rød- og gulbrændende ler er der typisk et lag af udfældede kalkkorn/kalknoduler der kan medføre frostsprængning af de færdige teglsten. Det er derfor alene laget over kalkudfældningen der kan anvendes til de rødbrændende tegl.

Rødler er bl.a. karakteriseret ved at være oxideret, porøst og opsprækket og laget ligger over redoxgrænsen. De lerlag der ligger under den rødbrændende ler vil som udgangspunkt være reduceret ler. I zonen med reduceret ler sker der en denitrifikation af nitrat og denne zone har derfor betydning som dæklag for de underliggende grundvandsmagasiner.

Region Nordjyllands vurdering af sagen

Trafik og støj

Det ansøgte giver ikke anledning til ændringer i det samlede antal transporter eller i placering af adgangsveje til råstofgraven i forhold til det allerede tilladte.

Indvindingen sker i tre etaper af en uges varighed fordelt over tre år og der vil alene være aktivitet på hverdage i dagtimerne De nærmeste beboelser ligger på henholdsvis Visborgvej 45 og Visborgvej 49 – umiddelbart syd for det ansøgte areal. Den afrømmede muld oplægges i en støjvold mod de nærmeste beboelsesejendomme på Visborgvej 45 og 49, således at afstanden mellem foden af volden og de nærmeste naboer er på 60 meter (figur 2). Selve udkørslen fra råstofgraven til Visborgvej ligger i en afstand på ca. 100 meter til nærmeste beboelse.

Det er Region Nordjyllands vurdering, at Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj kan overholdes for det ansøgte. Det indgår i vurderingen at der er tale om en begrænset driftsperiode og alene indenfor dagtimerne. Det indgår desuden i vurderingen at der etableres en støjvold mod de nærmeste naboer.

Grundvand

Arealet ligger i Område med Drikkevandsinteresser (OD) og indenfor indvindingsopland samt Boringsnært Beskyttelsesområde (BNBO) til "Visborg Vandværk – Nord" (se figur 3). Området er samtidig udlagt til indsatsområde indenfor nitratfølsomt indvindingsområde.

Figur 3: *Den aktive råstofgrav ses med blå skravering. Arealet som afgørelsen vedrører ses med rød skravering. BNBO ses med mørk, blå skravering og boringen med DGU nr. 50.26B (Visborg Vandværk - Nord) er markeret med rød prik. Med blå streg ses indvindingsoplandet.*

Den nærmeste boring til alment vandværk er DGU nr. 50.26B der ligger ca. 270 meter øst for det ansøgte areal (figur 3). Boringen er tilknyttet "Visborg Vandværk – Nord". Der er tilladelse til en årlig indvinding på 26.000 m^3 grundvand som en del af en samlet tilladelse på 39.000 m^3 årligt sammen med "Visborg Vandværk – Syd". Vandværket er kategoriseret som et "basis vandværk" svarende til et vandværk med én boring og med kapacitet til at forsyne eget forsyningsområde. Boringen er 60 m dyb og indvinder fra kalkmagasinet (dkmj_987_kalk). Det ansøgte projektareal ligger indenfor BNBO til denne boring. Ifølge Danmarks Arealinformation (DAI) er status for dette BNBO, at det er gennemgået og at en indsats i forhold til pesticider ikke er nødvendig.

Ifølge Mariagerfjord Kommunes Vandforsyningsplan[2] vurderes råvands- og drikkevandskvaliteten som værende god/acceptabel og der er ikke fund af pesticider, miljøfremmede stoffer eller nitrat ≥ 15 mg/L. Kalkmagasinet vurderes som værende godt beskyttet af de højereliggende lerlag. Visborg Vandværk Nord og Syd leverede i 2012 vand til 190 husstande, 39 landbrug, 3 sommerhuse, 1 erhverv samt 1 institution. Frem mod 2026 forventes et mindre fald i vandforbruget. De seneste vandanalyser har ikke vist overskridelser af de fastsatte grænseværdier og nitratindholdet er på et lavt niveau under 1 mg/L.

Private vandforsyningsboringer

Den nærmeste private vandforsyningsboring (DGU nr. 50.261) ligger ca. 350 m syd for det ansøgte areal. Boringen er 110 m dyb og indvinder i kalkmagasinet. Vandstandskoten er pejlet til 8,29 m DVR90. DGU nr. 50.84 ligger ca. 140 m øst for det ansøgte areal. Boringen er 65 m dyb og indvinder i kalkmagasinet. Der er ingen oplysninger om pejling af vandstand. Derudover ligger der en række private boringer i en afstand på mere end 350 meter fra det ansøgte areal (DGU 50.794, 50.792 og 50.793) der alle mangler oplysninger om dybde, pejling m.v.

Grundvandspotentiale

Potentialekortet viser, at grundvandet indenfor det ansøgte areal ligger omkring kote 7 meter DVR90 med strømningsretning mod nordøst. I forbindelse med den gældende råstoftilladelse blev der i 2019 etableret en boring ca. 300 meter nord for det ansøgte areal med henblik på at registrere grundvandsspejlets beliggenhed. Det blev registeret til at ligge omkring kote 5,2 m DVR90 svarende til 8,7 m under terræn. Jf. ovenstående er grundvandet i boringen der ligger ca. 350 m syd for det ansøgte areal pejlet til kote 8,29 m DVR90. Det vurderes derfor at potentialekortet er retvisende.

Terrænet i området ligger omkring kote 20 m DVR 90 og der søges om indvinding af rødler i de øverste 1,5 til 2 meter. Indvindingen sker dermed ca. 10-12 meter over grundvandsspejlet.

Ifølge den geologiske model fra FOHM (figur 5) er der øverst et lerlag (1100 KL) på 4-7 meters tykkelse efterfulgt af 4-7 m kvartær sand (1200 KS). Herunder er der endnu et lag af kvartært ler (1300 KL) fra ca. 4 til 15 meter, med den største mægtighed længst mod øst hvor også boringen til Visborg Vandværk er placeret. Under dette lerlag ligger et kvartært sandlag (1400 KS) der særligt mod vest har betydelig mægtighed og efterfølges af endnu et lerlag (1500 KL). Det dybere lag af kalk - hvorfra bl.a. vandværksboringen (DGU nr. 50.26B) indvinder - er slået fra på kortet (figur 5), for at tydeliggøre de øvre lag.

[2] Vandforsyningsplan for Mariagerfjord Kommune 2016-2026, Del 1: Status- og forudsætningsdel samt Del 3: Vandværksbeskrivelse.

Indvindingen af rødler sker i de øverste 1,5 - 2 m af lerlaget og berører ikke de dybere liggende, reducerede lerlag der består af kalkholdig, gulbrændende ler. Der vil således fortsat være beskyttende dæklag af uforstyrret, reduceret ler over kalkmagasinet, hvorfra Visborg Vandværk indvinder.

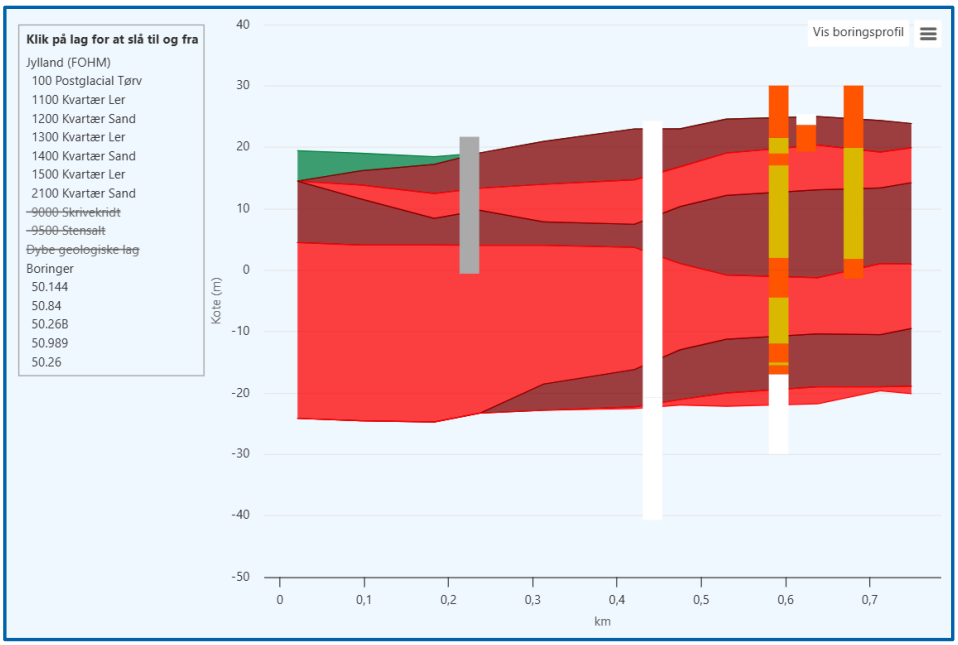

Figur 5. *Geologisk snit fra vest mod øst gennem råstofgraven og BNBO-området, fra FOHM. Boringerne der fremgår af kortet, er fra venstre mod højre: 50.144 (grå), 50.84 (hvid), 50.26B, 50.989 og 50.26.*

I Miljøstyrelsens kriterier[3] for sårbarhedszonering overfor nitrat indgår den akkumulerede tykkelse af det sammenhængende reducerede (grå) lerdæklag, mens det øvre lag af oxideret ler ikke tillægges beskyttende egenskaber. En indvinding af rødbrændende ler vil dermed ikke ændre på sårbarheden i forhold til nedsivende nitrat.

Pesticider og nedbrydningen af pesticider er primært knyttet til det øverste muldlag. Forud for indvindingen af rødleret afrømmes dette lag. Under selve indvindingen og på det efterbehandlede areal anvendes der ikke pesticider. Mulden udlægges ikke på arealet igen når indvindingen er afsluttet.

Vandområdeplan

Ifølge Vandområdeplanerne[4] ligger det ansøgte areal ligger ikke indenfor dybe eller terrænnære grundvandsforekomster. Arealet ligger indenfor følgende tre regionale grundvandsforekomster:

- Dkmj_1094_ks svarende til modellag KS4. Forekomsten er udpeget som drikkevandsforekomst og er i god kvantitativ og god kemisk tilstand.

[3] Nitratsårbarhed og afgrænsning af NFI og IO. Grundvandskortlægning. Miljøstyrelsen, august 2023

[4] Vandområdeplanerne 2021-2027 efter genbesøget, Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, december 2025

- Dkmj_5009_ks svarende til modellag KS3. Forekomsten er udpeget som drikkevandsforekomst og er i god kvantitativ tilstand. Den kemiske tilstand er ringe på grund af nitrat og pesticider.
- Dkmj_978_kalk svarende til modellaget kalk. Forekomsten er udpeget som drikkevandsforekomst og er i god kvantitativ tilstand. Den kemiske tilstand er ringe på grund af nitrat og pesticider der påvirker drikkevandsforsyningen.

Målsætningen for de nævnte grundvandsforekomster er god kvantitativ og god kemisk tilstand. Med udgangspunkt i den beskrevne indvinding af rødler og de geologiske forhold i området, er det Regionens vurdering, at den ansøgte indvinding af rødler ikke vil medføre en forringelse af de nævnte grundvandsforekomsters tilstand og ikke vil hindre opfyldelse af de fastlagte miljømål.

Opsamling i forhold til grundvand

Det er Regionens vurdering, at den ansøgte indvinding af rødler ikke vil udgøre en risiko for forurening af grundvandsressourcen eller for indvindingen af drikkevand til vandværket Visborg Nord. Ligeledes er det regionens vurdering, at det ansøgte ikke vil medføre en forringelse af grundvandsforekomsternes tilstand og ikke vil hindre opfyldelse af de fastlagte miljømål. Udover de faktuelle forhold omkring vandværket og udpegninger i forhold til grundvand indgår det særligt i regionens vurdering:

- At det alene er de øverste 1,5 – 2 m oxiderede, rødbrændende ler der indvindes, mens det underliggende reducerede lerlag ikke berøres. Indvindingen vurderes dermed ikke at ændre på sårbarheden i forhold til nedsivende nitrat
- At der ikke er ændringer af placering eller tankning af maskiner i forhold til de nuværende forhold. Dette foregår således udenfor det ansøgte areal
- At det ansøgte areal i dag anvendes til almindelig landbrugsdrift
- At der ikke anvendes gødning og pesticider under indvindingen af rødbrændende ler
- At arealet efterbehandles til natur uden udlægning af muld
- At der ikke vil blive anvendt gødning og pesticider på det ansøgte areal når indvindingen af rødbrændende ler er afsluttet

Natura 2000- områder

Nærmeste Natura 2000-område er nr. 14: ” Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord”. Området ligger ca. 2 km syd for det ansøgte areal og består af habitatområde H14 samt fuglebeskyttelsesområderne nr. F2 og F15[5].

Der er tale om et større habitatområde med et samlet areal på ca. 71.000 ha hvoraf ca. 90 % er hav, og de resterende ca. 10 % overvejende er marint forland. Området er dannet ved landhævning; men både i den nordlige og den sydlige del er der områder, som efterfølgende er dækket af flyvesand, og nu fremstår som klitnatur. Området er udpeget for at beskytte såvel naturtyper på land som i et stort havområde. Det samlede udpegningsgrundlag er indsat nederst i dette dokument.

Det er regionens vurdering, at det ansøgte ikke vil påvirke udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område nr. 14. Dette begrundes med afstanden til Natura 2000-området samt det forhold at der ikke

[5] Natura 2000-plan 2022-2027. Aalborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord, juni 2023

anvendes eller udledes næringsstoffer i forbindelse med det ansøgte. Det indgår desuden i vurderingen, at det ansøgte ikke omfatter indvinding af råstoffer under grundvandsspejlet.

På baggrund af ovenstående er det regionens vurdering, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering for det ansøgtes påvirkning af Natura 2000-områder.

Bilag IV-arter

Med udgangspunkt i Håndbog om Dyrearter på Habitatdirektivets Bilag IV – bind 1 og 2[6] , registreringer fra Dansk Pattedyratlas og kendskab til området i øvrigt vurderes det, at området potentielt kan rumme bilag IV-arter som odder, markfirben, strandtudse, stor vandsalamander, spidssnudet frø, samt en række flagermusarter, herunder langøret flagermus, samt dam-, vand-, trold-, dværg-, syd- og skimmelflagermus. Det betyder dog ikke, at de nævnte arter nødvendigvis forekommer indenfor eller i umiddelbar nærhed af selve råstofgraven.

Ved søgning i Arter.dk og Miljøportalens Naturdata den 20. april 2026 er der ikke registreret bilag IV-arter indenfor råstofgraven eller i nærområdet til råstofgraven.

Der er ingen søer, vandhuller eller vandløb indenfor det ansøgte areal der fremstår som dyrket mark på nuværende tidspunkt. Det vurderes derfor, at arealet ikke indeholder yngle- eller rastesteder for odder eller padder. Der skal ikke fældes træer eller nedrives bygninger som led i det ansøgte. Ligeledes er der ikke potentielle ledelinjer i landskabet der fjernes eller ændres. Det ansøgte areal består alene af en dyrket mark der er gennemskåret af råstofgravens adgangsvej til Visborgvej. Langs områdets yderkanter er der lidt udyrket areal med beplantning. Idet der holdes respektafstand til naboskel og til offentlig vej berøres disse områder imidlertid ikke af det ansøgte.

Samlet set er det regionens vurdering, at den ansøgte ændring ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rastesteder for bilag IV-arter og at den økologiske funktionalitet for de enkelte arter bevares på minimum samme niveau.

Overfladevand

Der er ingen søer eller vandløb inden for det ansøgte areal. Nordvest for det ansøgte areal ligger en række gravesøer der er etableret i forbindelse med tidligere indvinding af råstoffer. Søerne er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Både øst og vest for det ansøgte areal løber der afvandingsgrøfter.

Det nærmeste målsatte vandløb - Hjulrenden (o7308) – løber godt 400 m syd for det ansøgte areal. Vandløbet er målsat til god økologisk og god kemisk tilstand[7]. Den samlede økologiske tilstand er dårlig (Makrofytter og fytobentos: ukendt; bentiske invertebrater: moderat; fisk: dårlig; morfologiske forhold: målt, men ikke anvendt; nationalt specifikke stoffer: ikke-god økologisk tilstand). Den kemiske tilstand er god. Miljømålet er god økologisk og god kemisk tilstand. Dette vandløb er også beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

---

[6] Opdatering af: Håndbog om dyrearter på Habitatdirektivets bilag IV- bind 1 og bind 2. Videnskabelig rapport fra DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, henholdsvis rapport nr. 520, 2023 og rapport nr. 603, 2024

[7] Vandområdeplanerne 2021-2027 efter genbesøget, Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, december 2025

Det ansøgte areal ligger i kystvandopland til Mariager Fjord, ydre (ID nr. 160). Miljømålet er god økologisk og god kemisk tilstand. Den samlede økologiske tilstand er ringe (fytoplankton: ringe; rodfæstede planter: ringe; bentiske invertebrater: ukendt; vandets klarhed og iltforhold: ikke anvendelig; nationalt specifikke stoffer: ikke-god økologisk tilstand). Den kemiske tilstand er ikke-god på grund af tributyltin, bly, benz(a)pyren, nikkel og cadmium.

Det er regionens vurdering, at den ansøgte indvinding af rødler ikke vil udgøre en risiko for forurening af overfladevand. Ligeledes er det regionens vurdering, at det ansøgte ikke vil medføre en forringelse af overfladevandsforekomsternes tilstand og ikke vil hindre opfyldelse af de fastlagte miljømål. Det indgår i regionens vurdering, at det ansøgte ikke giver anledning til hverken en direkte eller en indirekte påvirkning af søer, vandløb eller kystvande, at der ikke skal indvindes under grundvandsspejlet og at der ikke er udledning af spildevand fra projektet.

Natur, landskab, fredninger m.v.

De nærmeste arealer der er registreret som beskyttet natur efter naturbeskyttelseslovens § 3 er en række søer. Herunder en mindre sø ca. 70 m sydøst for det ansøgte areal, en række større gravesøer der ligger på matriklen vest for råstofgraven i en afstand på ca. 80 meter fra det ansøgte areal samt en sø godt 300 m nordøst for det ansøgte areal. Idet der alene skal indvindes 1,5 til 2 meter under terræn og ikke under grundvandsspejlet vurderes det, at den ansøgte indvinding af rødler ikke vil give anledning til påvirkning af beskyttede naturtyper.

Der er ikke overlap mellem det ansøgte areal og beskyttede sten- og jorddiger, fredede områder eller beskyttelseslinje til fortidsminder. Der er en afstand på mindst 100 m til disse områder.

Det ansøgte areal er i Mariagerfjord Kommunes Kommuneplan 2024 udlagt til fjernbeskyttelseszone omkring Visborg kirke. Beskyttelseszonen skal bl.a. sikre kirkens synlighed i landskabet. Da der alene er tale om indvinding af rødler i 1,5 til 2 meters dybde og der ikke skal etableres bygninger, større tekniske anlæg eller tilsvarende, vurderes det ikke at områdets kulturelle landskabstræk vil blive påvirket af det ansøgte.

Der er tale om en beskeden indvinding af rødler i 1,5 til 2 meters dybde på et areal på ca. 1,5 ha der ligger i umiddelbar tilknytning til en aktiv råstofgrav der indvinder ned til ca. 8 meters dybde. Såvel det ansøgte areal som den aktive råstofgrav nord for skal efterbehandles til natur uden anvendelse af gødning og pesticider. Når det ansøgte areal efterbehandles, vil det indgå som et lidt højereliggende randområde til den efterbehandlede råstofgrav mod nord. De generelle vilkår vedrørende efterbehandling i tilladelsen af 12. juli 2019 er også gældende for det ansøgte areal. Herunder at skrænter skal efterbehandles til en hældning ikke stejlere end 1:2 og tilpasset landskabet.

Samlet afvejning efter råstoflovens § 3

Region Nordjylland har afvejet det ansøgte i forhold til de forskellige hensyn listet i råstoflovens § 3. Herunder, at der på den ene side skal lægges vægt på råstofressourcens omfang og kvalitet, at ressourcens udnyttelse skal sikres og at der skal tages erhvervsmæssige hensyn. Og på den anden side, at der skal lægges vægt på miljøbeskyttelse og vandforsyningsinteresser, beskyttelse af arkæologiske og geologiske interesser, naturbeskyttelse, landskabelige værdier, rekreative interesser, jord- og skovbrugsmæssige interesser m.v.

I denne sag er der særlig lagt vægt på, at der er tale om en rødlerressource af høj kvalitet og at den ansøgte indvinding kan ske uden at give anledning til forurening eller påvirkning af områdets

grundvandsinteresser. Der er desuden lagt vægt på at indvindingen sker i umiddelbar tilknytning til en allerede aktiv indvinding og indenfor et udlagt graveområde i Region Nordjyllands Råstofplan 2024.

Det er Region Nordjyllands vurdering, at når projektet gennemføres i overensstemmelse med det ansøgte og de stillede vilkår, er der sket en afvejning af råstoflovens hensyn.

Miljøvurderingsloven[8]

Projektet er opført på miljøvurderingslovens bilag 2 pkt. 2a 'Råstofindvinding fra åbne brud samt tørvegravning'.

Region Nordjylland meddelte den 27. august 2026 afgørelse efter miljøvurderingslovens § 21 om, at projektet ikke er omfattet af krav om miljøvurdering. Afgørelsen blev samme dag offentliggjort på regionens hjemmeside www.rn.dk/råstoffer med 4 ugers klagefrist.

Høringer

Forhøring

Ansøgningen var i forhøring ved Mariagerfjord Kommune og ved Visborg Vandværk i perioden fra den 17. april til den 4. maj 2026. I forhøringen var der alene fokus på det forhold, at det ansøgte projekt ligger indenfor et boringsnært beskyttelsesområde (BNBO) ved Visborg Vandværk. Høringsfristen blev udsat da Mariagerfjord Kommune ønskede en ekstern vurdering af det ansøgte.

I mail af 8. juni 2026 oplyste Mariagerfjord Kommune, at deres umiddelbare vurdering af sagen var at der godt kunne gives tilladelse til det ansøgte. Kommunens foreløbige vurdering var, at det ansøgte ville medføre en øget sårbarhed overfor nitrat og pesticider idet indvindingen af ler vil medføre iltning af de øvre lerlag. Dette opvejes dog af, at der ikke anvendes gødning og pesticider under og efter indvindingen. Det er desuden kommunens vurdering at det ansøgte ikke vil påvirke grundvandsspejlet og at risikoen for spild og uheld under indvindingen er minimal. Kommunen ønsker en efterbehandling til natur uden udlægning af muld/overjord. Det fremgår af ansøgningen, at der kan efterbehandles uden udlægning af muld. Der kom ingen bemærkninger fra Visborg Vandværk i forbindelse med forhøringen.

Første høring

Et udkast til afgørelse efter miljøvurderingsloven var sammen med ansøgningsmaterialet i høring hos Mariagerfjord Kommune og andre myndigheder, forsyningsselskaber, landsdækkende foreninger, naboer og øvrige parter i perioden fra den 8. juli 2026 til den 10. august 2026.

Ledningsejerne Sinal og Norlys oplyste i den forbindelse at de ikke har bemærkninger til det ansøgte.

Mariagerfjord Kommune gjorde i deres høringssvar af 7. august 2026 opmærksom på, at det jf. deres forrige høringssvar er en forudsætning at der ikke udlægges muld på det efterbehandlede areal.

[8] Lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 om miljøvurderinger.

Derudover havde kommunen et par bemærkninger af teknisk/korrekturmæssig karakter til materialet.

På baggrund af høringssvaret fra Mariagerfjord Kommune har regionen tydeliggjort i afgørelsen at det ansøgte projekt omfatter efterbehandling til natur uden udlægning af muld. På baggrund af kommunens høringssvar blev der desuden foretaget enkelte præciseringer i afgørelsen efter miljøvurderingsloven.

Anden høring

Udkast til afgørelse om tillæg til råstoftilladelse har været i høring hos Mariagerfjord Kommune, ansøger, lodsejer, naboer og sagens øvrige parter i perioden fra den 8. oktober til den 27. oktober 2026.

Mariagerfjord Kommune oplyste i høringssvar af 26. oktober 2026 at kommunen ikke har bemærkninger til udkastet til afgørelse efter råstofloven. Nordjyske Museer oplyser i høringssvar af 12. oktober 2026 at museet anbefaler en forundersøgelse af arealet forud for indvinding af råstoffer. Ansøger er orienteret om dette.

Ejer og virksomhed på ejendommen Visborgvej 49 har indsendt høringssvar hvor der udtrykkes ønske om at støjvolden øges fra 2 til 3 meters højde. Det bemærkes endvidere at der tidligere har været aktivitet i råstofgraven fra kl. 5 om morgenen, hvilket er i strid med det gældende vilkår om at der først må være aktivitet fra kl. 07:00. Det bemærkes at der er konstateret vibrationer/rystelser i ejendommens hus når der er aktivitet i råstofgraven og der er derfor ønske om at der foretages dokumentation af revner og skader på ejendommens bygninger forud for opstart af indvinding. Der udtrykkes desuden bekymring for faldende ejendomspriser som følge af indvindingen.

Det er regionens vurdering at den ansøgte vilkårsændring kan overholde Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser med de stillede vilkår – herunder etablering af en støjvold med en højde på ca. 2 meter. Det indgår i vurderingen, at der alene er indvinding i dagtimerne med en enkelt maskine og i en periode på ca. 1 uge årligt over tre år. Regionen fører tilsyn med at indvindingen sker indenfor rammerne af tilladelsens vilkår herunder de tilladte driftstider. Erfaringsmæssigt giver råstofindvinding i en afstand på mindst 60 meter fra bebyggelser ikke anledning til bygningsskadelige vibrationer. I forhold til værdiforringelse af fast ejendom bemærker Region Nordjylland, at dette ikke indgår som et af de hensyn, der skal varetages efter råstoflovens § 3.

Offentliggørelse

Afgørelsen er offentliggjort den 16. november 2026 på www.raastoffer.rn.dk under Tilladelse til råstofindvinding, Afgørelser om tilladelser efter råstofloven.

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over afgørelsen, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder via borger.dk eller virk.dk. Du logger på klageportalen med MitID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Region Nordjylland via klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I klageportalen sendes din klage automatisk først til Region Nordjylland. Hvis regionen fastholder afgørelsen, sender regionen klagen videre til behandling i nævnet via klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen. Se betingelserne for at blive fritaget.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er:

- Adressaten for afgørelsen
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser
- Enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen

En rettidig klage har opsættende virkning for tilladelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Tilladelsen må derfor ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet og det er meddelt til virksomheden, at der ikke er klaget over afgørelsen.

Hvis en afgørelse ønskes behandlet ved domstolene skal der anlægges sag inden 6 mdr. fra det tidspunkt, hvor afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Har du spørgsmål er du velkommen til at kontakte undertegnede på telefon 2463 5639 eller mail: anne.henriksen@rn.dk

Med venlig hilsen

Anne Marie Henriksen
Råstofsagsbehandler

Bilag:

- Nyt Kortbilag Bilag B til erstatning af Bilag B i råstoftilladelse af 12. juli 2019

Kopi sendt til:

- Mariagerfjord Kommune, raadhus@mariagerfjord.dk, miha1@mariagerfjord.dk, keje1@mariagerfjord.dk
- Visborg Vandværk; formand@visborgvand.dk
- Miljøstyrelsen, raastof@mst.dk
- Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV); mail@sgav.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen, cfk@slks.dk
- Nordjyllands Historiske Museum, historiskmuseum@aalborg.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk, mariagerfjord@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk, mariagerfjord@dof.dk
- Friluftsrådet, fr@friluftsraadet.dk
- Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk
- Mariager Vand A.M.B.A., vand@mariagervand.dk
- SKAT, myndighed@sktst.dk
- Ejer/beboere og virksomheder på
    - Visborgvej 49, 9560
    - Visborgvej 49, 9560 Hadsund

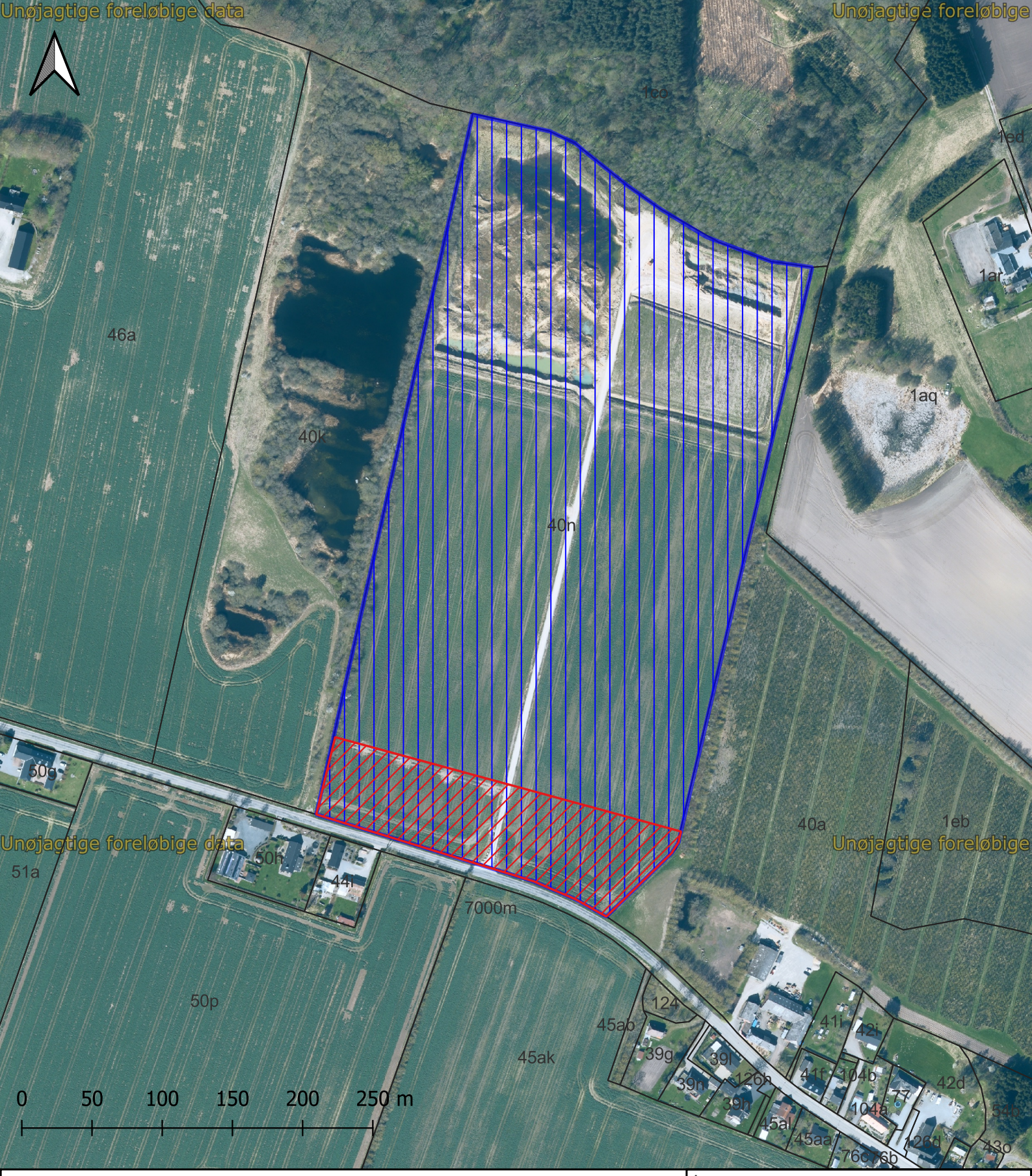

Tegnforklaring

- Her må der alene indvindes rødler
- Tilladt indvindingsareal
- Matrikulære skel

Jour.nr.:	1-35-71-2-1190-24
Kort: Detail	**Bilag:** B
Målforhold:	1:3.500
Udf. af:	AMH
Dato: 31-08-2026	**Rev.:**

REGION NORDJYLLAND

Matrikelkort, Kort10, FOT-ortofotos © Geodatastyrelsen, DDO © COWI.